

Виходить у Львові що
два (крім неділі і гр.
таг. субот) о 5-й го-
дині по полудні.

Редакція і
адміністрація: улица
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жадине
і за зложенем оплати
поштової.

Рекламації аванса-
таві вільні від оплати
поштової.

Передплата у Львові
в агенції дневників
пасаж Гавсмана ч. 9 і
в ц. к. Староствах на
провінції:

на цілий рік К. 4·80
на пів року " 2·40
на четверть року " 1·20
місячно . . . - 40

Ноодиноке число 2 с.

З поштовою пере-
 силкою:

на цілий рік К. 10·80
на пів року " 5·40
на четверть року " 2·70

місячно . . . - 90

Ноодиноке число 8 с.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

В руку виборчого. — Буджет державний. — Угода моравська. — Фінляндия а Росія. — Війна в південній Африці.

Польські газети потуято такі кандидатури: В Калуші ставлять Русини кандидатуру др. Коса, Поляки др. Вуршта. — З Теребовлі доносять, що др. Ольшінський не думає вже кандидувати а на його місце висувають кандидатури Юрия Борковського з Острова і Громницького з Лашковець; також хоче кандидувати Адам Чарняковський, кандидат нотаріальний. — В Жидачівщині має кандидувати о. Давидяк з Тухлі а др. Олесницький буде кандидувати в Стрийщині. З польської сторони ставлять кандидатуру Стан. Павликівського з Бережниці королівської, презеса ради повітової. — В Стрию ставлять против кандидатури др. Фрухтмана кандидатуру радника судового п. Вариводи. — В Дрогобичі, кажуть, має знову кандидувати п. Кесевофф. Охримович. — В Гусятинщині против гр. Адама Голуховського висувають кандидатуру др. Евг. Левицького.

Fremdenblatt доносить, що в міністерстві скарбу знаходяться вже всі подрібні прелімінарі буджетові на рік 1902, з віймою лиши одного міністерства, так, що можна сподіватися, що ще сего місяця цілій бюджет на 1902 рік буде вже зовсім готов.

Др. Странский помістив в „Lid. Novin“ статию, в котрій доказує, що проектована моравська угода єсть для Чехів небезпечна. Той свій погляд опирає від на проектованій реформі виборчій, і каже, що тоді могли би Чехи лиш з помочию більшої послости мати більшість в соймі і виділі краївім. Велика послість складає ся однакож по часті з клерикалів, по часті з Німців, отже ново утворена більшість мусіла би або іти в напрямі реакції або перестати існувати. На дорозі же народного розвою буде стояло завсідги на перешкоді право вета Німців. Угода того рода знищила би раз на завсідги задачу партії пародної: визволене народу ческого з під ярма германізму і клерикалізму.

Німецька праца розписує ся тепер широко о тім, що Фінляндия стратила остаточно свою незалежність, котра мала доси вид і характер лиши персональної унії з Росією, бо сепарат фінляндський під напором російського правительства а павіть самого царя оголосив новий закон войсковий мимо великої опозиції против него. Закон сей зрівняв Фінляндію з другими провінціями російськими а тим самим і відобразив характер незалежності. Фінляндия ставила доси один полк драгонів і дев'ять баталіонів стрільців, котрі стояли заливою у Фінляндії та і довоняли ся Фінляндцями. Команда була що правда російська, але мовою урядовою була шведська і фінська. На случай війни мало воїсько фінляндське боронити линію Фінляндії. Сю цостанову змінив сенат опісля в тім напрямі, що позолив боронити і границю Росії,

а краївій обороні боронити навіть і Петербурга але се все під певними застереженнями.

З Дурбану доносять: В почі з дня 29. на 30. липня війська англійські забрали цілий табор Бурів на фермі Жуберта. Згинуло 7 Бурів. Англійці здобули — треба розуміти зрадували — богато худоби і коней.

Figaro оголосив розмову з президентом Крігером. Крігер заявив, що не зробить ніякого кроку, щоби спонукати якесь посередництво, мусить оно прийти само з себе. Також не повторить предложение, яке вже раз поставив в справі честного міра. Бури перестануть аж тоді бороти ся, коли їх незалежність буде забезпечена. Протекторату они не хотять; они готові до всіх жертв грошей, але свободи своєї за гроши не продадуть.

Як же погано супротив сих слів старенького президента виглядає бесіда Чемберленса в палаті послів під час дискусії над бюджетом кольоній. Чемберлен сказав, що війна в південній Африці увійшла тепер в трету фазу, а іменно у фазу розбою і злочинів, (але чи хиби не лиши зі сторони Англії? Тож і справедливо ірландці посли зачотестували против слів Чемберлена). Та зміна у веденю війни Бурами спонукала також і зміну в системі воєнних операцій зі сторони Англії. Число Бурів, що стоять в отвертім полі, єсть таєпер дуже мале, а зменшає ся заєдно о 2000 людей місячно. Мимо того більшу частину війська англійського треба уживати до цілій поліційних для охорони життя і майна (ніби чиого?) Пра-

СТРИЧА.

(З російського — К. Баранцевича.)

I.

— Добрий день, добрий день, Батасов!
— Ах, Щурков! Як-се ми тут оба стрітилися?
— Ну.... Гора з горою...
— Я іду на село, до Паркіява.
— А я до Парголова! Ходіть до буфета, ще час!

Щурков поглянув уважно на свого старого школьного товариша, і подумав собі: „він мабуть запиває ся!“

Батасову було яких сорок літ. Він був присадкуватий, плечисто постави. На його довгій бороді проклидала ся вже сивинва, на лиці показували ся глубокі зморшки, а конець носа був фіолетовий. У виразі лиця було щось сквашеного, щось невдоволеного, а руки зраджували осеналість і непевність.

— Або пе, або запускається! — думав Щурков, ідучи за Батасовом до буфета.

Майже триціять років вони не бачили ся, а тепер зустрінулися і говорили до себе: „Ви... А преці були собі колись школьними товариши... Ех, було та не вернеть ся!“

— Я сьогодні ще не сідав! — сказав Батасов, сідаючи коло стола, — і аж на по-

лудне зайду домів. Я думаю проте, що скажу собі дати.... ну, а Ви?

— І я думав тут поснідати. Тут мабуть дають добре їсти!

— Кажіть собі що дати! Ось Вам ттравна карта!

— А Ви?

— Я.... ах, я скажу дати собі оселедця, або щось подібного в тім роді....

— Що се за їда оселедець!

— У мене властиво нема аппетита.

— Ви слабі?

— То ні, пеконче, але щось не свій.

Щурков замовив котлета, Батасов оселедця. Кинувши оком на товариша, мовби хотів спітати, сказав:

— Горівки чей можна казати дати?

— Маленьку чарочку, коли Ваша ласка.

— Е, що! По чарі, — се не виплатить ся! — сказав па то Батасов, зморщивши чоло, а звертаючи ся до кельнера, закликав:

— Пронесіть пів фляшки, Смірнов!

— Але я вам кажу наперед, що більше не пю як одну чарку, — сказав Щурков.

— Ну, се ваша річ, — сказав па то Батасов і здигнув плечима. — Я привик до більшої скількості.

Він таки мусить запиває ся, думав з не-рестрактом Щурков, і жалував, що перший зачепив давнього школьного товариша. Він був пересвідчений о тім, що йому прийде всьо заплатити, бо пляні люди звичайно не платять. Но що було пого зачіпати? — От, коли був його цілком зігнорував, — але в хвилі, як побачив Батасова, був у знаменитім на-

строю! Він же виграв у суді процес а сонічко съвітило ясно і було тепло на дворі. На улиці, немов весь усьміхало ся до пего, і він мав велику охоту з кимось побалакати. І ось наявія ся перед ним Батасов, давний товариш із гімназії, котрого зачислив до померших. Нараз виринула в душі згадка на щось давно минулого, а щось незвичайно доброго. І ось сидить Батасов мовчки, а він, Щурков, в клопоті, бо не знає, що з ним говорити.

— Як же Вам властиво поводити ся? — відозвав ся він пустою фразою.

— От, якось! — замімрив Батасов.

— Ви урядником? Ах ні, Ви здаєте ся, писатель?

— Тож то є! здаєте ся — засміяв ся Батасов, і випив горівку.

Щуркову зробило ся ще більше ніякого. Він нагадав собі, що Батасов, коли ще кінчив гімназію, пе без успіху виступав яко писатель. Чи і як далеко зайшов він на тій дорозі, на яку ступив — про се не знат він нічоєнко. В белетристиці намножило ся останніми часами так богато творів, що треба було бути вже дуже завзятим приклонником літератури, щоби стежити за всіми новими появами. Щурков взагалі немав часу до читання, був страшно занятий, а у часописях не зустрічав ся він із іменем Батасова.

— Пригадую собі, що я десь читав критику на ваш один твір — сказав Щурков, — кельнер, кілько плачу?

Батасов мовчав. Випив ще одну чарку. Його цонуре лицце параз прояснило ся.

— А ви! Ви стали адвокатом?

вительство, згідно з поглядами Роберта і Кіченера, гадає, що з кінцем вересня буде можна відкликати більшу частину войска з по-лудневої Африки. Тьорд Кіченер верне тоді до Англії, коли так він як і правительство прийдуть до переконання, що може то стати ся без злих наслідків. Зачинати тепер переговори в справі мира уважає міністер просто за неможливе. Бури не в силі вести довго війни.

Н о в и н к и.

Львів дні 5-го серпня 1901.

— **Відзначення.** Жандарма, титулярного командаста постурунку, Івана Дідуника наділив Е. Вел. Цісар срібним хрестом заслуги за вирватоване дитини з нараженем власного життя від смерті в огні. — Воєнного при галицькій каєті єщадності, Феликса Грабовського наділив Е. Вел. Цісар срібним хрестом заслуги.

— **Іменовання і Перенесення.** П. Міністер справедливості іменував заступниками прокуратора державного ад'юнктів судових: Посифа Рамінуда Шмідта в Буску для Тернополя, а Юлія Калужницького в Солотчині для Черемиція. — П. Міністер справедливості переніс секретаря судового Мечислава Вишнівського з Печенижина до Коломиї та іменував секретарями судовими: заступника прокураторів державної Антона Нагіїка в Черемиція для Черемиція і Тому Лобазевича в Любачеві для Печенижина. — П. Міністер переніс радника суду красного і начальника суду повітового Володимира Заградника з Буска до Вишнівчика та іменував суддями повітовими: секретаря судового при виснішім суді краєвім у Львові Чеслава Кріпиковського для Підбужа і ад'юнкта судового Августа Гебултовського в Бібрці для Буска.

— **В краєвій школі ткацтва** розпочинає ся курс з днем 1-го вересня і вже тепер можна записувати учеників. Услівля приняття слідуючі: Скінчена школа народна або відповідне тому образоване; 14-ий рік життя. Наука єсть безплатна, а ученики дістають прибори до писання і рисовання та книжки даром а за роботи в салах робітничих дістають платню. Відні ученики можуть дістати на час науки запомоги на копіти удержані з фондів краєвих.

— **В справі еміграції** видало тернопільське старство окружник до всіх війтів, в котрім під карою 200 К. заказув видавати съвідоцтва подо-

рожи і поручас поучиги людій, котрі хотять емігрувати, щоби заким продадут своє маєтство, пасамперед постарається о паспорт і заявили, до котрого краю емігрують, через котрого агента, хто іде і який фонд сподіває ся мати на подорож. Видане сего окружника спонукала та обставина, що громади видавали людем, маючим емігрувати, съвідоцтва моральности, з котрими они в поспільні хвили приходили до староства, гадаючи, що стане вже такої легітимації. Власть мусить часто відмавляти паспортив людем палежачим до войска, а наслідки бувають такі, що нераз цілі родини бувають виставлені на страти, тратять ціле маєтво, а відтак не мають кутника, де би могли вернути і екитають ся, як то стало ся в послідних часах з одною родиною з Покроївної.

— **Руске товариство педагогічне у Львові** оголосув конкурс на посаду директорки до помочи наукової і реальніо-моральної та товариського виховання для дівчат в інституті товариства. Директорка одержить помешкане, харч, опал, съвітло, услугу і 30 корон місячно. Неріченьство будуть мати учительки з видловим ісцитом, котрі могли би обнати години в рускій школі видловій за окремою винагородою. Подана до видлу руского товариства педагогічного належить вносити до дня 10-го н. ст. серпня 1901 на руки економ. Директорки Влов. пані Герміни Шухевичевої, ул. Собиціна ч. 7 у Львові. — *Видл.*

— **Пригода на зелізниці.** Поїзд осібовий, що дні 2-го с. м. їхав з Угорщини до Черемиція, наїхав в ночі о 2-їй годині на рамі зелізничній межі етапіїми Лупків-Комача коло будинків ч. 10 на візок приватний, на котрім їхав візник. Машина забила коня на місці, візок подомила, а візником кинуло в рів побіз піляху. Потовчепого відвезено тим самим поїздом до Загірія, а опісля відставлено до шпиталю в Сяніці.

— **Крадіж.** В Блищиводах, пов. жовківського, невисліджені досі злодії обікрали дні 22-го с. м. місцеву учительку, розбивши шафку і забравши з неї срібні ложочки, золоту брошку з аметистами, ручники вишивані на виставу пікліну, обрус до церкви і богато інших річей.

— **Великий огонь** вибух дні 31 липня с. р. о годині 2½ в американськім місті в Хильчицях, повіта золочівського і знищив до тла будинок разом зі всіма запасами збіжжа, муки і мішків. Шкода виносить звіж 200.000 К., а була обезпечені лінії до висоти 52.000 К. Причиною огню стало ся лихе намощене веретена при машині, що чистить збіжку.

— **Градові тучі на Угорщині.** В гальгоцькій повіті коло Нітили лютила ся сими дніми велика

туча і упав град величини волоського оріха та наробыв величезної шкоди у виноградниках. Так само наробыла туча великої шкоди в Сабедці. Грім вдарив в кілька хат, а одного господаря забив на місці.

— **Банкротство на великі розміри.** Касельське товариство для сушеня молоту — то само, що спекулювало і у нас робленем спіритусу з дерева — збанкротовало. Одногди відбулися в Касель збори вірителів того товариства а управитель маси конкурсової подав їм до відомості, що активи того товариства виносять 1,682.000 марок а пасиви 38 мільйонів, з чого лише два мільйони суть певні. Товариство се займало сушенем молоту — лущинок із солоду які лишають ся по виробі пива, а котрих уживається на корм для худоби, — вижимків з винограду при робленю вина і вижимків з бураків і виробляло з того всіго оцет, Гриншпан, газ до освітлювання, франкфуртське чорнило і вино з вижимок з винограду.

— **Катастрофа в Батумі.** О страшній катастрофі, яка стала ся тамтого тижня в місті Батумі над чорним морем, наспілі вже близші вісти. Вибух настав в двох складах мін в магазинах військових, але причини вибуху не знati. Вибух настав на кліні Бурунтарбі, вистаючім у мореколо полудня. Насамперед роздав ся два рази страшений гук; над містом показав ся туман диму а відтак посипався град каміння та поломаного зеліза. В одній хвили повішталі в місті всі шиби у вікнах а камінє летіло до домів крізь дахи, вікна і стіни. Само місце катастрофи коло Бурунтарбі було засипане частинами людського тіла; шість трупів знайдено так порозриваних та покалічених, що не можна їх було розпізнati. Найближші будинки порозривало, повирипало вікна і підлоги, позривало дахи і порозбивало стіни. В місті самім покалічило спадаюче камінє також дуже bogato людий. Кілько згинуло всіх людей, досі ще не знati. Досі начислено 80 убитих і поранених; в шпиталах лежать десятки з повідриваними руками і ногами. В батерії є 24 загиблих а між ними капітан Кренке, поручник Есіпов і капельмайстер Гавлтман; ранених є 20 вояків і капітан артилерії Воінов. На щастя перед вибухом на кільканадцять мінут дві роти артилерії скіпчивши стріляні вийшли з форту. В пятницю відбув ся похорон непчастливих жертв катастрофи при величезнім здівізі народу. На місці катастрофи розкопують румовище і все ще добувають неживих людей.

— Так... отак собі.
— Я читав нераз в часописях Ваші мови про великих процесах.

Щурков зачав знова їсти. Батасов дивився в кут і думав собі: „Чого я сиджу тут із ним? Не маємо преці ичного спільногого з собою і лучше буде як кождий піде своїм боком. За-плачуй та й піду. Нехай то лихо возьме!

Він встав мимоволі, щоби закликати кельнера. Та нещасте хотіло, що зустрінув ся з поглядом Щуркова і сів собі знова тепер, при съвітлі сонця що добувало ся крізь вікно з боку, пригадало ся йому лиць, дуже подібне до лиця того гімназиста Щуркова, для котрого колись був дуже великим приятелем. На прязнь Батасова треба було собі заслужити, а Щурков заслужив собі па неї. За якіс великих школярек збитки взяв він цілу вину на себе і відсідів замісць приятеля двайцять чотири годин у карцері. Мало що зі школи за се не виїхав — та лихильність і добре поведене виратували його від тог ганьби.

— Як то, Ви неете нічого? Прошу, пийте! — сказав Батасов. — Його лице прібрало при тих словах такий добродушний вигляд, що по Щуркову таки видко було, як він не знає, що ему робити.

— Я цю дуже, дуже мало, майже пічого. Попробуємо хиба фляшкою вина на честь нашого побачення!

Казав дати вина. При другій склянці почув, що його голова стала тяжка.

— Знаєте, — звернув ся він до Батасова, — мені видало ся перед тим, неначеб Ви хотіли мені докучати.

— Докучати? Чим і коли?

— Тоді, як ви говорили про великих процесів і мої бесіди.

— Прошу ж я Вас, як же я можу Вам тим докучати?

— Та, процеси є всілякого рода. Що ви думаете, приміром про моого послідного клієнта?

— От якийсь злодюга!

— Ну так. Я знаю ваші погляди. Але я задивлявся і задивляюся на него що й зі становища правничого, його совість обходить мене мало, а зі становища правничого він собі спосібний чоловік і більше нічого. На съвіті повно таких спосібних людей і колиб іх хотіли усіх карати за обманьство, так не стало би тюрмів. Може не так?

— Зовсім справедливо! Але чому Ви гадали, що я Вам тим хочу докучати? Ви ж сповняєте своє зване із „правного“ становища!

— Добре. Нехай буде, що я помилувся; але мусите мені загалом призвати, що зване адвоката дуже небезпечно, під час коли є у съвіті званя, що зовсім свободні від небезпеч.

— Скажіть же мені, котрі? Скажіть мені?

— А ось хоч би приміром і Ваше писательське зване!

— Гм! Думаете, що то таке незавидне зване?

— А виж!

У салі почув ся голос дзвінка. Приятел заплатили, кождий заплатив за себе і вийшли на перон.

II.

— Бачите — зачав Батасов, сидячи з товарищем уже у вагоні. — Ви думаете, що писателеви можна позавидувати. Алеж преці є також всілякі роди писателів.

— Я мав на думці як-раз беллетристів.

— Ну, і межи беллетристами є певно також ріжниці, і богато з них горіти-ме на тому съвіті в смолі.

— Є беллетриста пінью головно артизм.

— Розумію. Але артизм — се палиця з двома кінцями. Артистичне зухвалиство ще гірша річ як неартистичне, штучна брехня більше шкідлива, чим проста собі! А чи богато застаеть таких артистів, у котрих би все було гармонійне, красне і чисте, котрих би твори Вас одушевляли і поучали? Єсть їх лише небогаць та й ім не позавидувати!

— Брешеш, братіску — подумав собі Щурков — се лиши твій пессимізм так з тебе говорить! Таж ти ім ціле свое житє завидував, а що тобі не вдало ся видобути ся поміж перші, так тому ти й в мольові тони настроїв свою пісеньку!

— Але они мають славу, честь, — сказав він голосно.

— Гм! Славу! Перший ліпший вельоципедник зазнає більше слави, як найбільший писатель. Вірте мені, що се ніякий царадоке! Ви знаєте певно Тургенєва, Толстого, Достоєвського, а тисячу інших не знаєте і ніколи нічого про них не читали. Навпаки-ж усі знають Бутськіна, Дякова, Утошкіна і як там їх звати.

І Н С Е Р А Т І.

СТЕЛЯ

найновіший інструмент сальниковий швейцарський, самограй, поти металеві без гачиків в ріжких величинах. Продає Соболевський годинникар у Львові, площа Маріїнська (готель французький).

„НЕКТАР”

Головний склад у Відні, VI., Webgasse 28.

**Товариство для торговлі і складів чаю
Братів К. і Ц. Попов у Москві.**

Д. і к. падворні доставці Австро-Угорщини.

Доставці Двора царсько-російського.

Надворні доставці кор. Вел. королів: Греції, Швеції і Норвегії, Бельгії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892.

Grand prix в р. 1900,
найвища відзнака на загальніх виставах в Парижі,

Grand prix
найвища відзнака на виставі
в Антверпені 1894 р.

Золотий медаль^{на}
найвища відзнака на виставі
в Стокгольмі 1897 р.

Цінник.

Ціни в коронах за одну коробку російської ваги (1 фунт. рос. = 410 грам.)

Вага пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	34	4	5	6	7	8	Чай з Цейлону
1/1	15·20	11·—	10·—	9·—	8·20	7·60	6·70	5·80	5·20	4·30	6·70
1/2	7·60	5·50	5·—	4·50	4·10	3·80	3·35	2·90	2·60	2·15	3·35
1/4	3·80	2·75	2·55	2·25	2·05	1·90	1·70	1·45	1·30	1·10	1·70
1/8	—	—	—	—	1·05	—·95	—·85	—·75	—·65	—·55	—·85

При закупні за 20 корон, транспорт і опаковане бесплатно.

ОБРАЗИ СЬЯТИХ

Важне для родин і школ!

Вечеря Господня Леонарда да Вінчі рит. на міди величини 44×80 см.	12 зр.
Сикстинська Мадонна Рафаеля величини 41×31 см.	4 зр.
Непорочне початок Мурілля величини 42×32 см.	4 зр.
Христос при кирици з Самаританкою Караачілього величини 37½×63 см.	4 зр.
Ессе Помо Гвіда Рені вел. 49×39 см.	5 зр.
Христос несучий хрест Рафаеля величини 52×36 см.	4 зр.

Всі ті образи (штихи) наведених славних мальярів нові, надаються дуже добре до школ і суть о 50% дешевіші як в торговлях образами. Висилуються лише за постійною вже офоранковані. Замовляти у Т. Крайтера, Львів, ул. Ягайлонська 12.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Пяте цілком перероблене і побільшене видане, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з пікіряними хребтами і рогами, обіймас: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстрацій, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстрацій хромолітогр., **290** карт.

Крім того два томи доповнюючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового видання того твору, одинокого в загальній літературі, єсть літературским явищем не малої ваги. Розійшлося єго в 4-ох виданях більше як півтора міліярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавіший сучасний твір, як словар людского знання.

— Той лексикон можна дістати в комплекті, всі томи нараз на силату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**, Львів, Пасаж Гавсмана.